

กว่า 25 ปีแห่งความเชื่อมั่นและศรัทธา
บัณฑิตแนะแนว

คู่มือแนะแนวอาชีพ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการ

"ค้นหา **ตัวตน**... ค้นพบ **งาน**"

หนังสือแนะแนวอาชีพที่ดีที่สุด

ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นหาตนเองจนพบเส้นทางการศึกษา และเส้นทางอาชีพที่เหมาะสมสำหรับตนเอง

- **ค้นหาตน** ด้วยแบบทดสอบ แบบสำรวจ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบตนเองในทุกด้าน
- **ค้นพบงาน** ด้วยข้อมูลอาชีพ ที่จำแนกตามหลักการของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ พร้อมข้อมูล 100 อาชีพ อย่างละเอียด

"การรู้จักตนเอง และรู้ว่างานในโลกนี้มีอะไรให้เรำทำบ้าง
ความสำเร็จและความสุขจะเกิดต่อเมื่อ ตัวเองเป็นผู้ประเมินค่าสองสิ่งนี้อย่างไร
เราต้องเป็นผู้กำหนดขึ้นทั้งสิ้น"

ถ่ายทอดประสบการณ์ โดย **อาจารย์ปทุมมาศ พุทธิพันธ์นันต์**
อาจารย์ผู้มีประสบการณ์ในการแนะแนวให้กับนักเรียนมานานกว่า 30 ปี

คำนำ

หากถามนักเรียนว่า “โตขึ้นอยากเรียนอะไร ต้องการประกอบอาชีพลักษณะไหน” นักเรียนส่วนใหญ่คงตอบไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนไม่เคยสำรวจตนเอง ไม่เคยค้นหาตนเองว่า ตนเองชอบอะไร มีความถนัดด้านไหน หรือมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเรียน หรือการประกอบอาชีพอะไร กว่าจะเริ่มคิด เริ่มตัดสินใจก็เมื่อถึงเวลาที่ต้องตัดสินใจเลือกแล้วว่า จะเรียนที่ไหน จะเลือกคณะอะไร ทำให้นักเรียนหลายๆ คนอาจต้องฝืนใจเรียนในสิ่งที่ไม่ได้ชอบ หรือต้องประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสาเหตุเหล่านี้อาจนำไปสู่ความล้มเหลวในการเรียน หรือการประกอบอาชีพในอนาคตได้

ดังนั้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นหาตนเอง จนนำไปสู่การวางแผนการเรียน และการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้จัดทำจึงได้ร่วมกับ อาจารย์ปทุมมาศ พุทธิพันธ์รัตน์ (อาจารย์แนะแนว โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย) จัดทำหนังสือ “คู่มือการแนะแนวอาชีพ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหา.....ค้นพบงาน” เล่มนี้ขึ้นมา โดยเล็งเห็นว่าอาจารย์ปทุมมาศ เป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้กับนักเรียนมาตลอดระยะเวลากว่า 30 ปี และช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเลือกแนวทางการศึกษาต่อและประกอบอาชีพมาอย่างมากมาย

การถ่ายทอดประสบการณ์ของอาจารย์ในครั้งนี้ คงจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสในการสำรวจตนเองจนรู้จัก เข้าใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งในด้านความถนัด ความสนใจ ความสามารถ จุดเด่น จุดด้อย นิสัย อารมณ์ และความภาคภูมิใจในตนเอง อันนำไปสู่การปรับปรุงตนเอง การวางแผนการเรียน และวางแผนในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับตนเองได้ในอนาคต โดยสาระสำคัญของหนังสือ จะประกอบด้วยเนื้อหา 5 ตอนใหญ่ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 : ที่มาและสาระสำคัญ

ตอนที่ 2 : แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนา อาชีพ แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแนวคิดการแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีต่างๆ เป็นต้น

ตอนที่ 3 : ค้นหา ด้วยแบบทดสอบต่างๆ อาชีพ แบบทดสอบของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ แบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของซูเปอร์ แบบสำรวจจุดเด่นของตนเอง และแบบสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัว เป็นต้น

ตอนที่ 4 : ค้นพบงาน ด้วยข้อมูลอาชีพ 100 อาชีพ จำแนกตามหลักการของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ทราบว่าอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของนักเรียนนั้นมีอาชีพอะไรบ้าง

ตอนที่ 5 : ภาคนอก เป็นบทความเพื่อใช้สำหรับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพต่างๆ

การจัดทำหนังสือเล่มนี้ ด้วยหวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นหาตนเองจนพบ และเลือกเดินในเส้นทางที่เหมาะสมกับตนเองได้ รวมถึงอาจช่วยให้อาจารย์แนะแนว ทำงานได้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามหนังสือเล่มนี้ยังอยู่ในช่วงทดลองใช้ อาจมีข้อบกพร่องบางประการอยู่ ดังนั้น เพื่อให้หนังสือเล่มนี้มีความสมบูรณ์และสามารถเอื้อประโยชน์ให้กับผู้อ่านได้อย่างแท้จริง หากท่านมีข้อเสนอแนะประการใด โปรดส่งมาที่ชมรมบัณฑิตแนะแนว เพื่อที่ผู้จัดทำจะได้นำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว

คำปรารภ

บนเส้นทางสู่นาคตนั้น..... มิได้โรยด้วยกลีบกุหลาบเสมอไป มีอุปสรรคมากมายที่เยาวชนของชาติต้องใช้ความพยายามที่จะเอาชนะให้ได้ หลายคนอ่อนแอเกินกว่าจะทนได้ จึงต้องกลายเป็นผู้ปราชัย แต่หลายคนมีความอดทนและตั้งใจจริง ก็จะสามารถก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางของความหวังได้ในที่สุด การศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญอย่างมากต่ออนาคตของเยาวชน และอนาคตของชาติ ทั้งนี้เพราะการเลือกสาขาวิชาเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถ คักยภาพ และความถนัด นับเป็นปัจจัยที่สำคัญ เนื่องจากการศึกษาในระดับนี้ จะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต

เนื่องจากปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านมา เป็นปีแรกของการนำระบบแอดมิสชันส์มาใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา และตามที่ได้รับทราบกันไปแล้วว่า ปัญหาของระบบแอดมิสชันส์ในปีที่แล้ว ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองเกิดความเครียดและความไม่มั่นใจกับระบบแอดมิสชันส์ดังกล่าว ซึ่งเพิ่งเริ่มนำมาใช้เป็นปีแรกเป็นอย่างมาก ในฐานะครูแนะแนว ซึ่งมีประสบการณ์จากระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา โดยการสอบแข่งขัน หรือที่เรียกกันว่า การสอบเอนทรานซ์ มาตลอดระยะเวลา 30 ปี เห็นด้วยว่าระบบเอนทรานซ์ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่อการศึกษาไทยเป็นอันมาก เนื่องจากนักเรียนมุ่งศึกษาเพียงเพื่อใช้ในการสอบแข่งขัน โดยไม่สนใจการเรียนในชั้นมัธยมศึกษา อีกทั้งกระบวนการสอบคัดเลือก ยังไม่ได้นำผลการเรียนเหล่านั้นมาเป็นส่วนประกอบในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ หรือมีการนำค่าผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) มาเป็นส่วนประกอบในสัดส่วนที่น้อยเกินไป จนแทบไม่มีความหมาย ดังนั้น การริเริ่มนำระบบกลางการรับนิสิตนักศึกษา หรือที่เรียกว่าระบบแอดมิสชันส์ (Admissions) มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเป็นทางเลือกที่ดีกว่า แต่คงต้องอาศัยเวลาและความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ช่วยกันปรับปรุงระบบ เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในระบบแอดมิสชันส์มากกว่านี้

คู่มือการแนะแนวอาชีพเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหา...ค้นพบงานเล่มนี้ เกิดจากประสบการณ์การดำเนินงานแนะแนวตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 จนถึงปัจจุบัน ที่เน้นพัฒนากระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน เพื่อให้เกิดความกระฉับกระเฉงเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ พร้อมทั้งหลักการในการพิจารณาตัดสินใจที่จะเลือกแนวทางศึกษาต่อ หรือฝึกอบรมให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่อาชีพ บนพื้นฐานหลักการความเชื่อด้านการแนะแนวอาชีพ ตามทฤษฎีการแนะแนวอาชีพต่างๆ และแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ยึดหลักความสอดคล้องระหว่างข้อมูลด้านตนเอง สังคมสิ่งแวดล้อมและวิชาการ รวมทั้งความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และตัวนักเรียน เป็นสิ่งสำคัญที่ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและแบบทดสอบอย่างหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ คิด ตัดสินใจ สู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสมได้ด้วยตนเอง

งานแนะแนวของโรงเรียน เป็นงานสนับสนุนการสอนที่จะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการที่จะให้นักเรียน บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ จากประสบการณ์การจัดกิจกรรมแนะแนว ในบทบาทของครูแนะแนว โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มาตลอดระยะเวลา 30 ปี การศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา การทดลองใช้กิจกรรม และแบบทดสอบต่างๆ ที่พัฒนาขึ้น รวมทั้งการได้รับเชิญเป็นวิทยากรตามต่างๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ในการค้นหา...ค้นพบงาน ทำให้ได้พบแนวทางที่ทำให้เกิดความมั่นใจในการพัฒนานักเรียน ให้สามารถเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพของตนเองได้ โดยช่วยเพิ่มพูนสมรรถภาพของนักเรียนในการพิจารณาตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อเพื่ออาชีพได้อย่างเหมาะสม มีความสุข ความพอใจ มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและงาน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้า ถือเป็นความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักเรียน และคุ้มค่ากับความทุ่มเททั้งร่างกาย และแรงใจในบทบาทของครูแนะแนวมืออาชีพ ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียบเรียงเป็นเอกสารคู่มือเล่มนี้ขึ้นมา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า สารสำคัญต่างๆ จะสามารถนำไปเป็นหลักในการดำเนินงานในการพัฒนานักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครูแนะแนว ในอันที่จะนำไปใช้ในการจัดการแนะแนวอาชีพให้แก่แก่นักเรียนในโรงเรียนบ้าง ไม่มากก็น้อย

ปทุมมาศ พุทธิพันธ์รัตน์

คู่มือการแนะแนวอาชีพ ค้นหา.....ค้นพบงาน

ถ่ายทอดประสบการณ์ โดย : อาจารย์ปทุมมาศ พุทธิพันธ์รัตน์

กองบรรณาธิการ : นุชจรี ชูโชติ จารุกร พุทธการณย์วงศ์ ปราณี แซ่ลี้
จินตนา ศิริวุฒินานนท์ วิทยา ปานแก้ว

คอมพิวเตอร์ : เพยาริ ชาวบ้านช่อง สุจิตตา ไชยจันลา สารีกา โกยรัมย์ อระสา อุณหพันธ์ุ

ศิลปกรรม : บุญเลิศ จันทน์นาค อธิยุทธ พงษ์ศิริรัตน์ ปรีดาพรรณ ชลชีพ

เจ้าของ : สำนักงานบัณฑิตแนะแนว

เลขที่ 1033/4 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400

โทรศัพท์ 02-2794808 และ 02-6195844-5 แฟกซ์ 02-6171820-1

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ. พรินต์

162 หมู่ 4 ถ.ราษฎร์พัฒนา แขวงบางปะกอก เขตราษฎร์บูรณะ กทม. 10140 โทรศัพท์ 02-872-2090-2

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2537 : ห้ามลอกเลียน คัดลอก จัดพิมพ์ หรือทำซ้ำ

ไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ก่อนได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

ตอนที่ 1 ที่มาและสาระสำคัญ	9
ตอนที่ 2 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนา	10
• แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	10
• แนวคิดการแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ (John L. Holland)	11
• สมมติฐานตามทฤษฎีของฮอลแลนด์	12
• การประเมินรูปแบบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์	14
• การนำทฤษฎีและเครื่องมือของฮอลแลนด์มาใช้ในการให้คำปรึกษาทางอาชีพ	16
ตอนที่ 3 ค้นหา	17
• การใช้รหัสย่อตามแบบของฮอลแลนด์ โดยวิธีเกมส์ปาร์ตี้	18
• การใช้คู่มือสำหรับวางแผนเพื่อการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ (The Self-Directed Search)	20
• ลักษณะบุคลิกภาพและอาชีพของบุคคล 6 กลุ่ม ตามทฤษฎีของฮอลแลนด์	40
• บัญชีรายชื่ออาชีพตามรหัสของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (The Occupations Finder)	47
• การใช้แบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของ ซูเปอร์ (Donald E. Super)	55
• การใช้แบบทดสอบจุดเด่นของตนเอง ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย	62
• การใช้แบบสำรวจเพื่อจำแนกบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัวของ Harry Walker Hepner	65
• การใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพประเภทคนเก็บตัวและคนแสดงตัวของ ม.รามคำแหง	71
• การใช้แบบสำรวจวุฒิภาวะทางบุคลิกภาพของ Harry Walker Hepner	79
• การใช้แบบสำรวจวุฒิภาวะทางอาชีพของ จอห์น โอ ไครท์ส (John O. Crites)	95
ส่วนที่ 1 แบบวัดทัศนคติ (Attitude Scale)	97
ส่วนที่ 2 แบบวัดความสามารถ (Competence Test)	102
ตอนที่ 4 ค้นพบงาน	127
• ข้อมูลอาชีพ จำแนกตามหลักการของจอห์น แอล ฮอลแลนด์	128
ข้อมูล 100 อาชีพ	
• กลุ่มที่ 1 บุคลิกภาพแบบจริงจังไม่คิดฝัน นิยมความเป็นจริง (Realistic) (อาชีพที่ 1-29)	131
1. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลิกภาพแบบ Realistic	132
2. ช่างเขียนแบบทั่วไป พนักงานเขียนแบบ บุคลิกภาพแบบ Realistic	134
3. ช่างเขียนแบบ (สถาปัตยกรรม) บุคลิกภาพแบบ Realistic	136

4. ช่างเชื่อมโลหะ ช่างเชื่อม และช่างตัดเหล็กด้วยเปลวไฟ บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	138
5. ช่างซ่อมและติดตั้งวางสายไฟฟ้า บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	141
6. ช่างเทคนิคเครื่องกล ช่างเทคนิควิศวกรรมเครื่องกล บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	143
7. ช่างเทคนิคเครื่องยนต์ ช่างประกอบเครื่องกล บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	146
8. ช่างเทคนิคอากาศยานและเครื่องยนต์ บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	148
9. ช่างพันกรรม บุคลิกภาพแบบ Realistic	150
10. ช่างเทคนิคอิเล็กทรอนิกส์ บุคลิกภาพแบบ Realistic	152
11. ช่างปรับอิเล็กทรอนิกส์ บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	154
12. ช่างเทคนิคไฟฟ้า บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	156
13. ช่างแท่นพิมพ์ออฟเซต บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	158
14. ช่างซ่อมตัวถังรถยนต์ บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	161
15. ช่างพืด ช่างซ่อมรถยนต์ บุคลิกภาพแบบ Realistic	163
16. ช่างสำรวจ บุคลิกภาพแบบ Realistic	165
17. นักกายภาพบำบัด บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	167
18. นักเทคโนโลยีทางการศึกษา บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	170
19. นักบิน บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	172
20. นักอาชีววิทยา บุคลิกภาพแบบ Realistic	175
21. เจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	177
22. ผู้ประกอบอาหาร บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	179
23. วิศวกรการบิน, วิศวกรเครื่องกล (อากาศ) บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	183
24. วิศวกรเครื่องกลรถยนต์ บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	185
25. วิศวกรเครื่องกล (ทั่วไป) บุคลิกภาพแบบ Realistic	187
26. วิศวกรรับอากาศ, วิศวกรเครื่องกล บุคลิกภาพแบบ Realistic	189
27. วิศวกรโทรคมนาคม บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	191
28. วิศวกรโยธา บุคลิกภาพแบบ Realistic	193
29. วิศวกรอุตสาหกรรม บุคลิกภาพแบบ Realistic.....	195
● กลุ่มที่ 2 บุคลิกภาพแบบที่ต้องใช้เชาวน์ปัญญา (Investigative) (อาชีพที่ 30-55)	198
30. จักษุแพทย์ บุคลิกภาพแบบ Investigative	199
31. จิตแพทย์ บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	201
32. ทันตแพทย์ บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	203
33. นักเคมี บุคลิกภาพแบบ Investigative	205
34. นักจิตวิทยา บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	207
35. นักชีววิทยา บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	209
36. นักเทคนิคการแพทย์, นักเทคโนโลยีการแพทย์ บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	211
37. นักฟิสิกส์ บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	214

38. นักโหรากรรม บุคลิกภาพแบบ Investigative	216
39. นักวิเคราะห์ระบบงานคอมพิวเตอร์ บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	217
40. นักวิเคราะห์การตลาด บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	220
41. นักวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	223
42. นักวิจัย (สัตววิทยา) บุคลิกภาพแบบ Investigative	225
43. นักเศรษฐศาสตร์ บุคลิกภาพแบบ Investigative	227
44. นักสถิติ บุคลิกภาพแบบ Investigative	229
45. ผู้เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ นักวางแผนเพื่อการประมวผล บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	231
46. ผู้บริหารระบบข่าวสาร บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	234
47. ผู้วางแผนการผลิต บุคลิกภาพแบบ Investigative	235
48. พนักงานเครื่องประมวลผลอัตโนมัติ (คอมพิวเตอร์) บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	238
49. นักรังสีเทคนิค บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	240
50. แพทย์ทั่วไป บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	242
51. เภสัชกร บุคลิกภาพแบบ Investigative	244
52. วิศวกรไฟฟ้าทั่วไป บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	246
53. วิสัญญีแพทย์ บุคลิกภาพแบบ Investigative	248
54. ศัลยแพทย์ บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	251
55. สัตวแพทย์ทั่วไป บุคลิกภาพแบบ Investigative.....	253
● กลุ่มที่ 3 บุคลิกภาพแบบมีศิลปะ (Artistic) (อาชีพที่ 56-71)	255
56. นักเขียนการ์ตูน บุคลิกภาพแบบ Artistic	256
57. นักเขียนประกาศโฆษณา บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	258
58. นักประชาสัมพันธ์ บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	260
59. นักหนังสือพิมพ์ บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	262
60. นักออกแบบบรรจุภัณฑ์ บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	265
61. นักออกแบบเครื่องเฟอร์นิเจอร์ บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	267
62. นักออกแบบฉากละคร บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	268
63. นักออกแบบเครื่องประดับ บุคลิกภาพแบบ Artistic	271
64. นักออกแบบแฟชั่น นักออกแบบเสื้อผ้า บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	273
65. นักออกแบบเว็บไซต์ บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	275
66. ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	278
67. ผู้แปลภาษาต่างประเทศ บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	280
68. ผู้สื่อข่าว ผู้รายงานข่าว บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	282
69. ภูมิสถาปนิก บุคลิกภาพแบบ Artistic	285
70. มณฑนากร บุคลิกภาพแบบ Artistic.....	286
71. สถาปนิก บุคลิกภาพแบบ Artistic	288

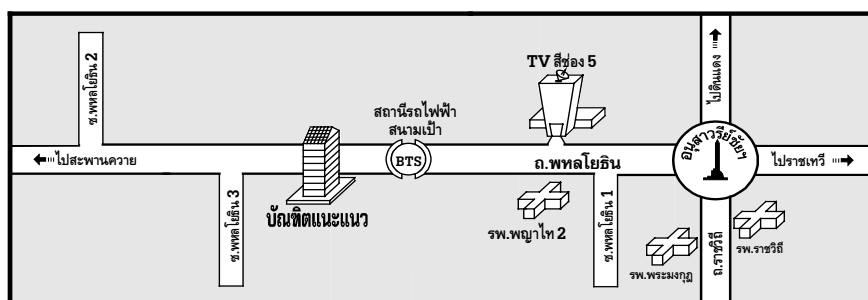

● กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพแบบที่ชอบสมาคม สังคมกับบุคคลอื่น (Social) (อาชีพที่ 72-82).....	290
72. ครู-อาจารย์ บุคลิกภาพแบบ Social.....	291
73. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล บุคลิกภาพแบบ Social.....	294
74. เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ บุคลิกภาพแบบ Social.....	296
75. ช่างเสริมสวย บุคลิกภาพแบบ Social.....	298
76. นักจัดรายการวิทยุ บุคลิกภาพแบบ Social.....	301
77. นักแนะแนว บุคลิกภาพแบบ Social.....	303
78. นักสังคมสงเคราะห์ บุคลิกภาพแบบ Social.....	306
79. ผู้จัดการโรงแรม บุคลิกภาพแบบ Social.....	308
80. พยาบาล บุคลิกภาพแบบ Social.....	310
81. พนักงานต้อนรับ บุคลิกภาพแบบ Social.....	312
82. โภชนากร บุคลิกภาพแบบ Social.....	314
● กลุ่มที่ 5 บุคลิกภาพแบบกล้าคิดกล้าทำ (Enterprising) (อาชีพที่ 83-90)	317
83. ทนายความ บุคลิกภาพแบบ Enterprising	318
84. ที่ปรึกษาทางกฎหมาย บุคลิกภาพแบบ Enterprising	320
85. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บุคลิกภาพแบบ Enterprising.....	322
86. ผู้พิพากษา บุคลิกภาพแบบ Enterprising.....	325
87. พนักงานขาย บุคลิกภาพแบบ Enterprising	328
88. พิธีกร, ผู้ดำเนินรายการ บุคลิกภาพแบบ Enterprising.....	330
89. มัคคุเทศก์ บุคลิกภาพแบบ Enterprising.....	333
90. พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บุคลิกภาพแบบ Enterprising	336
● กลุ่มที่ 6 บุคลิกภาพที่ทำตามระเบียบแบบแผน (Conventional) (อาชีพที่ 91-100)	338
91. ผู้นำของเข้าหรือส่งออก บุคลิกภาพแบบ Conventional	339
92. พนักงานบัญชี บุคลิกภาพแบบ Conventional	341
93. เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ บุคลิกภาพแบบ Conventional.....	343
94. ผู้ดูแลคลังสินค้า บุคลิกภาพแบบ Conventional.....	346
95. ผู้ตรวจสอบบัญชี บุคลิกภาพแบบ Conventional	348
96. ผู้ประเมินทรัพย์สิน บุคลิกภาพแบบ Conventional	351
97. พนักงานพิมพ์ดีดคอมพิวเตอร์ บุคลิกภาพแบบ Conventional.....	353
98. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย บุคลิกภาพแบบ Conventional.....	354
99. เลขานุการ บุคลิกภาพแบบ Conventional.....	356
100. สมุห์บัญชี บุคลิกภาพแบบ Conventional.....	358

ภาคผนวก

● บทความเพื่อการศึกษาและอาชีพ จากประสบการณ์วิชาชีพครูแนะแนว	362
1. เปิดประตูสู่มหาวิทยาลัย	363
2. ข้อเสนอแนะในการจัดอันดับคณะ/ประเภทวิชา	365
3. บัญญัติ 10 ประการสู่มหาวิทยาลัย	366
4. อาคราชยเวลา.....	369
5. เคล็ดลับการจำ “อ่านอย่างไรให้จำได้”	372
6. ฉันได้งานแล้วจะ.....	374
7. เมื่อลูกเรียนไม่เอาไหนใครผิด	377
8. เส้นทางการศึกษาสู่อาชีพ จำแนกตาม ISCED (International Standard Classification of Education).....	379

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว 1033/4 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400

โทรศัพท์ 02-2794808 และ 02-6195844-5 แฟกซ์ 02-6171820-1

Website : <http://www.bunditnaenaew.com> และ www.bunditononline.com

เปิดทำการทุกวัน เวลา 08.00-17.00 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

ตอนที่ 1

ที่มาและ สาระสำคัญ

จากคำกล่าวที่ว่า การพ่ายเรือเพื่อไปสู่จุดหมายให้ได้เร็วที่สุดและอ่อนล้าเหนื่อยที่สุดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พ่ายจะต้องเข้าใจถึงทิศทางและเส้นทางลม รวมทั้งจังหวะของการพ่ายและกระแสน้ำ ในทำนองเดียวกันกับการศึกษา การศึกษาจะมีคุณค่ามากที่สุดต่อเมื่อผู้เรียนต้องเข้าใจถึงจุดหมายและผลที่เกิดจากการนำไปใช้ด้วย แนวคิดในการจัดทำคู่มือการแนะแนวอาชีพเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหาตนค้นพบงานในครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการนำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาใช้ โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งระบุในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

สาระสำคัญของแนวคิดข้างต้น ตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาด้านการแนะแนวอาชีพ ได้แก่ การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียน เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ พร้อมทั้งหลักการในการพิจารณาตัดสินใจที่จะเลือกทางศึกษาต่อ หรือฝึกอบรมให้พร้อมที่จะเข้าสู่อาชีพ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาตนเองของบุคคล เป็นกระบวนการของการพัฒนาและเสริมสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองให้มั่นคงยิ่งขึ้น โดยทำให้บุคคลยอมรับสภาพและพอใจในความสามารถ ความถนัด และคุณสมบัติอื่นๆ ที่ตนมี รวมถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน แก่สังคมและส่วนรวม ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว จึงเป็นการพัฒนาแนวทางดำเนินชีวิต โดยจัดให้มีการสำรวจตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาและอาชีพ ทั้งนี้สาระสำคัญดังกล่าว จะสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจะต้องดูแลใส่ใจนักเรียน รู้จักความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร รวมถึงความร่วมมือประสานกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน ส่วนในกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย เน้นการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญอย่างมากต่ออนาคตของเยาวชน และอนาคตของชาติ เนื่องจากเป็นแนวทางประกอบอาชีพ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป นอกจากนี้การเลือกสาขาวิชาเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถ คักยภาพ และความถนัด นับเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง มีเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาโดยไม่ได้ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียน คณะวิชาที่ไม่ตรงกับศักยภาพของผู้เรียน ส่งผลให้เยาวชนที่เข้าศึกษาต่อในสาขาที่ตนเองไม่มีความถนัด ขาดความพร้อมหรือผิดไปจากความหวังที่ตนเองตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ หรือต้องเปลี่ยนสาขาวิชาที่เรียนในที่สุด ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้นำแนวคิดและสาระสำคัญ มาเป็นพื้นฐานในการจัดทำคู่มือการแนะแนวอาชีพเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหาตนค้นพบงานในครั้งนี้

ตอนที่ 2

แนวคิดพื้นฐาน ในการพัฒนา

แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ในการจัดทำคู่มือการแนะแนวอาชีพเพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหาตนค้นพบงานที่ได้จัดทำขึ้น ได้ใช้แนวคิดวิชาการพื้นฐานมาเป็นหลักในการพัฒนา โดยยึดหลักแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนากระบวนการในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน เพื่อให้เกิดความกระฉับกระเฉงเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ พร้อมทั้งหลักการในการพิจารณาตัดสินใจ ที่จะเลือกแนวทางศึกษาต่อหรือฝึกอบรมให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่อาชีพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของชาติ ไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ถึงมาตรา 30 มีจุดเน้นหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ มุ่งการคิดเป็นสามารถพัฒนาชีวิตและสังคมสิ่งแวดล้อม ให้ความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ

2. การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคม

2.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

2.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

2.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

จากแนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พอสรุปได้ว่า

1. **การจัดการศึกษาต้องเน้นพัฒนาคนให้ทุกคนพัฒนาตนเอง** มีลักษณะเป็นเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา โดยมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายของการพัฒนา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน โดยมีประสบการณ์เป็นสื่อกลางการเรียนรู้ โดยยึดหลักสำคัญที่ว่า ผู้เรียนทุกคนต้องเป็นคนดี ต้องการทำความดี บรรลุความสุข และมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นจึงต้องจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้หลากหลาย เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ เหมาะสมกับวัย และศักยภาพของผู้เรียน ให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้

ทุกเวลา ทุกสถานที่ เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน และทุกส่วนของสังคม ให้ต่างเป็นสังคมสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งสติปัญญาได้ในที่สุด

2. ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนการสอนมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยรู้วิธีคิดว่าจะคิดอย่างไร รู้วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ และเรียนรู้ด้วยการนำความคิดไปสู่การปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ทำให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกันได้ ระหว่างโลกของการศึกษา วิชาการ โลกของความคิด และโลกแห่งชีวิตจริง

3. มุ่งปลูกฝังและสร้างลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาความรู้ ความคิด คุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมๆ กัน มุ่งจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ในด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ สติปัญญา มีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัด และความสนใจของตนเอง มีเป้าหมายในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

4. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมพื้นฐานการดำรงชีวิตที่จำเป็น และเน้นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. ให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการเผชิญสถานการณ์ รวมทั้งการประยุกต์ความรู้มาใช้ในวิถีการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับตนเอง

6. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมจากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

7. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้

8. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ คือ รู้กระบวนการคิด วิธีการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ต่อไป

9. เรียนจากสื่อกิจกรรมการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ มีการประเมินผลผู้เรียนในคุณลักษณะด้านต่างๆ ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

10. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้ ความคิด ชีวิต และสังคมสิ่งแวดล้อม

แนวคิดการแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์

ในปี ค.ศ.1959 จอห์น แอล ฮอลแลนด์ ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของบุคคล ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ขึ้นอยู่กับสมมติฐานที่ว่า ความสนใจในอาชีพเป็นรูปแบบชนิดหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปเรียกว่า “บุคลิกภาพ” ดังนั้นลักษณะของความสนใจในอาชีพของบุคคล ก็คือ ลักษณะของบุคลิกภาพนั่นเอง ซึ่งฮอลแลนด์ได้แบ่งกลุ่มของความสนใจในอาชีพตามลักษณะของกลุ่มคน เขาได้สร้างเครื่องมือสำหรับวัดความคิดออกมา 2 อย่าง ได้แก่ เครื่องมือสำรวจความสนใจในอาชีพ (Vocational Preference Inventory-V.P.I.) และ Self-Directed Search (S.D.S.)

ฮอลแลนด์ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของคน โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับแบบฉบับของบุคคล โดยบุคคลแต่ละคนจะมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งใน 6 แบบ บุคลิกภาพของบุคคลใดที่มีลักษณะเหมือนกับแบบใดแบบหนึ่งใน 6 แบบ ที่เขาระบุไว้ ก็จะทำให้มองเห็นความชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะนิสัยบางอย่างที่สัมพันธ์กับรูปแบบที่เป็นแบบฉบับนั้นๆ ยิ่งขึ้น เนื่องจากว่ามีแบบฉบับของบุคลิกภาพเพียง 6 แบบเท่านั้น ดังนั้นจึงมีสิ่งแวดล้อมอยู่ 6 ลักษณะ ที่สามารถอธิบายได้จากคุณสมบัติ หรือลักษณะบางประการเช่นเดียวกับบุคลิกภาพ เขาเชื่อว่าคนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมใด ก็จะมีเหมือนกับกลุ่มคนในสิ่งแวดล้อมนั้น ยกตัวอย่างเช่น แบบฉบับของคนที่ทำงานในโรงเรียน เช่น ครู ก็ย่อมแตกต่างไปจากคนที่ทำงานในสำนักงาน เช่น พนักงานพิมพ์ดีด หรือพนักงานด้านธุรการ การที่จะบอกได้ว่าคนๆ นั้นอยู่ในสิ่งแวดล้อมชนิดใด ดูได้จากอาชีพที่เขาทำอยู่ เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 1973 ฮอลแลนด์ได้ปรับปรุงทฤษฎีใหม่ โดยกล่าวว่า ในขณะที่บุคคลมีลักษณะโดยปกติเป็นอย่างไรอย่างหนึ่งนั้น เขาก็ยังมีวิธีการอื่นๆ ที่ขยายตัวออกไปอีก ในการจัดการกับสิ่งแวดล้อมนั้นๆ และวิธีการที่จะจัดการนั้น จะอยู่ในรูปแบบของบุคลิกภาพลักษณะอื่นๆ ที่อาจมากกว่า 2 รูปแบบก็ได้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากลักษณะที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ วัฒนธรรมต่างๆ และความจำเป็นส่วนตัวบางประการ ซึ่งจะทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่งใน 6 รูปแบบ หรือเกิดมีลักษณะเฉพาะที่เห็นได้จากวิธีที่บุคคลนั้นชอบใช้ในการจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ฮอลแลนด์ยืนยันว่า บุคคลนั้นๆ เมื่อพิจารณาให้ชัดเจนแล้ว จะเห็นได้ว่าเขามีลักษณะที่เด่นชัดว่าเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ และมีอิทธิพลของอีกสองหรือสามรูปแบบอยู่ในวิธีการจัดการกับสิ่งแวดล้อมของเขา

ลักษณะของบุคคลซึ่งมีอยู่ในแต่ละรูปแบบนั้น จะมีทั้งในส่วนที่ตนเองชอบและไม่ชอบ บุคคลในแต่ละกลุ่มมักมีวิธีการทำกิจกรรมบางอย่างโดยไม่เปลี่ยนแปลง และพร้อมทั้งจะหลีกเลี่ยงการกระทำกิจกรรมบางชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยมของแต่ละคนที่จะมองเห็นลักษณะที่มีอยู่ในแต่ละรูปแบบว่าอาจจะมองว่าไม่ดีหรือดีก็ได้ เช่น การเชื่อฟัง กับไม่เชื่อฟัง การมีเหตุผลกับการเป็นคนเจ้าอารมณ์ การแสดงตัวกับการขี้อาย เป็นต้น

สมมติฐานตามทฤษฎีของฮอลแลนด์

ฮอลแลนด์ได้กล่าวถึงสมมติฐาน ซึ่งอยู่เบื้องหลังทฤษฎีของเขาไว้ว่ามี 4 ประการ คือ

1. สามารถแบ่งประเภทของบุคคลออกได้เป็น 6 แบบด้วยกัน คือ Realistic, Investigative, Artistic, Social, Enterprising และ Conventional ซึ่งใช้อักษรย่อเป็น R I A S E C การแบ่งรูปแบบนี้ใช้แทนความคิดที่ว่า ลักษณะซึ่งแต่ละคนเลือกโดยสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนั้น จะเป็นเครื่องชี้บอกลักษณะของบุคคล

2. มีสิ่งแวดล้อมอยู่ 6 รูปแบบ คือ Realistic, Investigative, Artistic, Social, Enterprising และ Conventional ในทุกส่วนของแต่ละสิ่งแวดล้อม ผู้คนจะรวมกลุ่มกันตามลักษณะของบุคลิกภาพ ตัวอย่างเช่น คนที่มีลักษณะแบบ Realistic สูง ก็จะมีพบเห็นได้ในสิ่งแวดล้อมแบบ Realistic มากกว่าที่จะพบในกลุ่มแบบ Social เมื่อบุคคลรวมกันเป็นกลุ่มสังคม เขาก็จะสร้างสิ่งแวดล้อมขึ้นในลักษณะที่เขาเหล่านั้นเป็นอยู่ และในทางกลับกัน จากสิ่งแวดล้อมของบุคคลก็จะสามารถระบุลักษณะของบุคคลเหล่านั้นได้

3. บุคคลจะมองหาสิ่งแวดล้อมซึ่งยอมให้เขาได้มีโอกาสใช้ทักษะ ได้แสดงความสามารถ ได้แสดงเจตคติ และค่านิยมของเขาออกมาได้ สมมติฐานนี้สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า คนที่มีชนสีเดียวกันจะอยู่ร่วมในฝูงเดียวกัน

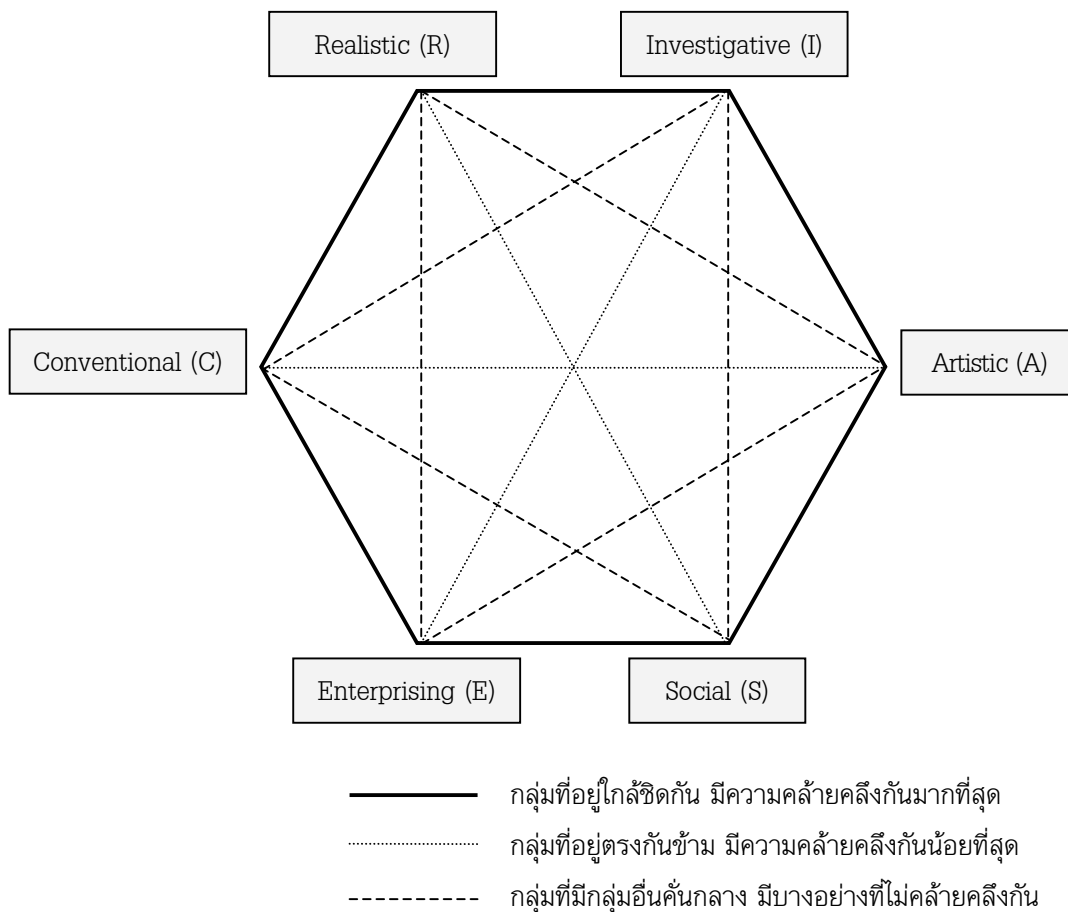
4. พฤติกรรมของบุคคล จะถูกกำหนดโดยปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับลักษณะสิ่งแวดล้อมของเขา ลักษณะเฉพาะของบุคลิกภาพของบุคคลและสิ่งแวดล้อม สามารถทำให้รู้ได้เกี่ยวกับลักษณะของสิ่งที่เหมาะสมกับเขา หรือธรรมชาติของสิ่งที่จะเข้ากันได้กับเขา

เพื่อเสริมสมมติฐาน 4 ประการ ดังกล่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ฮอลแลนด์ได้เสนอแนวคิดหลักอีก 4 ประการ คือ

1. **ลักษณะของความคงเส้นคงวา (Concistency)** คำนี้ใช้ได้ทั้งเรื่องบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมบางแบบ มีลักษณะร่วมกันกับรูปแบบอื่นๆ เช่น แบบ Artistic กับแบบ Social จะมีสิ่งซึ่งเหมือนกันอยู่มากกว่าแบบ Investigative และแบบ Enterprising ฮอลแลนด์ได้สร้างรูปหกเหลี่ยมแสดงรูปแบบของบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมขึ้น โดยมุ่งหวังที่จะชี้บอกความมากน้อยของความคงเส้นคงวาของบุคลิกภาพ ตามสมมติฐานของฮอลแลนด์ที่ว่า บุคคลจะมีรูปแบบของบุคลิกภาพเฉพาะที่เด่นชัดอยู่หนึ่งรูปแบบ และอาจจะมึลักษณะของรูปแบบอื่นๆ ปะปนเข้ามาได้อีกสองหรือมากกว่าสองรูปแบบได้ หากรูปแบบของบุคลิกภาพต่างๆ ของบุคคลคนหนึ่งบนรูปหกเหลี่ยมยังอยู่ใกล้ชิดกันเท่าใด ก็สามารถกล่าวได้ว่า บุคคลผู้นั้นมีบุคลิกภาพที่คงเส้นคงวามากเท่านั้น ตัวอย่างเช่น บุคคลประเภท Realistic ซึ่งได้แสดงความสนใจในกิจกรรมแบบ Investigative และ Conventional ด้วย (มีรหัสย่อเป็น RIC) จะได้รับการพิจารณาว่า มีลักษณะคงเส้นคงวามากกว่าบุคคลประเภท Realistic ซึ่งแสดงความชอบในกิจกรรมแบบ Enterprising และ Social (รหัสย่อ RES)

ภาพ 6 เหลี่ยม ซึ่งแสดงความคล้ายคลึงกันของรูปแบบทั้ง 6 ของฮอลแลนด์

2. ลักษณะของความจำแนกได้ชัด คนบางคนหรือสิ่งแวดล้อมบางอย่างมีลักษณะที่บริสุทธิ์มาก คือ มีลักษณะเกือบจะเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพียงแบบเดียว และมีลักษณะที่เหมือนรูปแบบอื่นปนอยู่น้อยมาก ต่างไปจากบุคคลอื่นหรือสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับลักษณะที่มีอยู่ในรูปแบบอื่นๆ หลายๆ รูปแบบ รวมปนอยู่ด้วย ซึ่งแสดงความไม่มีลักษณะที่ชัดแจ้งของบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมนั้น หรือเป็นรูปแบบที่ระบุได้ยาก

3. ลักษณะของความเข้ากันได้ สมมติฐานกล่าวว่า “รูปแบบที่ต่างกันจะต้องการสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน” ความเข้ากันได้จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลทำงานหรือมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมในรูปแบบที่มีลักษณะเหมือน หรือคล้ายคลึงกับสิ่งแวดล้อมของตนเอง ความเข้ากันไม่ได้จะเกิดขึ้นได้ เช่น บุคคลประเภท Realistic ทำงานหรือมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบบุคคลประเภท Social บุคคลมีแนวโน้มที่จะเจริญเติบโตได้เต็มที่ และมีความสุขในสิ่งแวดล้อม ซึ่งให้ผลตอบแทนที่มีความหมายต่อตัวเขา บุคคลประเภท Social พอใจที่จะได้รับผลตอบแทนซึ่งสิ่งแวดล้อมแบบ Social มีให้รูปทรงแหลี่ยมของรูปแบบนี้สามารถใช้เพื่อกำหนดความมากน้อยของความเข้ากันได้ ระหว่างรูปแบบของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น ความเข้ากันได้อย่างสมบูรณ์จะเกิดขึ้นในกรณีที่บุคคลประเภท Realistic อยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบ Realistic ความเข้ากันได้ที่ดีที่สุดถัดมา คือ รูปแบบของบุคลิกภาพซึ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อม ข้างเคียง เช่น บุคคลประเภท Realistic ทำงานในสิ่งแวดล้อมแบบ Investigative ความเข้ากันได้ที่น้อยที่สุด ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมอาจจะมีขึ้น เมื่อรูปแบบของบุคคลและสิ่งแวดล้อมปรากฏอยู่ในตำแหน่งที่ตรงข้ามกัน ในรูปทรงแหลี่ยม

4. ลักษณะจากการคำนวณ ตามความคิดของฮอลแลนด์ “ความสัมพันธ์ภายในและระหว่างรูปแบบหรือสิ่งแวดล้อม สามารถจัดลำดับได้ตามรูปทรงแหลี่ยม คือ ระยะห่างระหว่างรูปแบบหรือสิ่งแวดล้อม จะเป็นสัดส่วน ผกผันกับความสัมพันธ์ทางทฤษฎีระหว่างรูปแบบและสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น” รูปทรงแหลี่ยมแสดงด้วยเส้นแทนความ มากน้อยของความคงเส้นคงวา (ภายในบุคคลหรือสิ่งแวดล้อม) และได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างกันตาม ทฤษฎี ภาพทรงแหลี่ยมนี้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง คือ นอกจากจะช่วยครูแนะแนวให้เข้าใจในทฤษฎีแล้ว ยังจะใช้ กับผู้รับคำปรึกษาด้วย คือ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง และแนวดำเนินชีวิตของเขาด้วย

การประเมินรูปแบบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์

ฮอลแลนด์ได้สร้างเครื่องมือขึ้นมา 2 อย่าง เพื่อใช้ในการประเมินรูปแบบของบุคลิกภาพ คือ Vocational Preference Inventory (V.P.I.) และ Self-Directed Search (S.D.S.)

Vocational Preference Inventory (V.P.I.) เป็นเครื่องมือที่บุคคลระบุความสนใจในงานอาชีพ โดยเลือกข้องานที่เขาพอใจ

Self-Directed Search (S.D.S.) จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้เพิ่มจำนวนของ ตัวเลือกด้านอาชีพ ซึ่งเขาสามารถนำมาพิจารณาก่อนที่จะเริ่มเลือกอาชีพ หรือเมื่อจะเปลี่ยนงาน เครื่องมือ V.P.I. และ S.D.S. นี้ อาจจะใช้ตอนไหนของชีวิตก็ได้ หากบุคคลนั้นต้องมีการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ S.D.S. ประกอบด้วย สมุดงาน (work book) สำหรับประเมิน โดยให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือประเมินด้วยตนเอง จะเริ่มด้วย ตอนแรกเป็นเรื่องของอาชีพในฝัน ตอนต่อไปเป็นความสามารถ เจตคติที่มีต่ออาชีพเฉพาะอย่าง และความสามารถของบุคคลตามที่คาดคะเนเอง คะแนนดิบที่ได้จะถูกเปลี่ยนเป็นอักษร 6 ตัว ตามรหัสที่สรุปไว้ ซึ่งจะแสดง ถึงลักษณะที่บุคคลนั้นสนใจมากน้อยต่างกัน ลำดับของอักษรที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก จะเรียงตามคะแนนที่ ได้ อักษรตัวแรกแสดงความสนใจหรือความชอบที่มีมากที่สุดในรูปแบบนั้นๆ

ตามวิธีการของฮอลแลนด์ ครูแนะแนวผู้แปลความหมายของรหัสย่อ นั้น จะต้องระลึกไว้เสมอว่า อักษรตัวแรกในรหัสย่อที่ได้คะแนนสูงสุด มีความสำคัญมากที่สุด เพราะว่าเป็นผลของลักษณะเด่นพิเศษที่สุดของบุคคลนั้น อักษรที่เหลืออีกสองตัวมีความสำคัญน้อยกว่า อย่างไรก็ตาม การตีความหมายนั้น ควรจะพิจารณาคะแนนจริงจากตัวอักษรในรหัสย่อ เช่น รหัสย่อเป็น RIE ชุดหนึ่ง มีคะแนน 12, 6 และ 2 และ RIE อีกชุดหนึ่ง มีคะแนน 12, 11 และ 10 ตัวอย่างแรก แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่จำแนกได้อย่างชัดเจนมาก คือ คะแนนสูงสุด 12 และต่ำสุด 2 ส่วนตัวอย่างที่สองเป็นรูปแบบที่จำแนกได้ไม่ชัดเจน เพราะคะแนนทั้งสามตัวอักษรต่างกันในช่วงน้อยกว่า 0 ถึง 4 คะแนน

ถ้าอาชีพที่มีอยู่ในกลุ่มซึ่งได้มาจากรหัสย่อไม่เป็นที่สนใจ อาจนำรหัสของตนเองมากระจายจัดตำแหน่งใหม่ แต่การกระจายจัดตำแหน่งใหม่จะทำได้ในกรณีที่รหัสเหล่านั้นไม่สามารถจำแนกอาชีพให้เห็นชัดเจนได้ ถ้าหากรหัสเหล่านั้นสามารถจำแนกอาชีพได้ชัดเจนแล้ว การจัดตำแหน่งของอักษรในรหัสเสียใหม่ อาจจะทำให้ลักษณะที่สำคัญยิ่งของบุคคลนั้นขาดหายไป เมื่อได้รหัสอาชีพ 3 ลักษณะ ของบุคลิกภาพด้านอาชีพแล้ว ให้ตรวจสอบคะแนนโดยเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างคะแนนของแต่ละลักษณะ หากคะแนนต่างกันไม่ถึง 8 แสดงว่าลักษณะบุคลิกภาพด้านอาชีพนั้นๆ สามารถสลับลำดับที่ของตำแหน่งได้ แต่หากคะแนนแตกต่างกันเกินกว่า 8 คะแนน แสดงว่าลักษณะบุคลิกภาพด้านอาชีพนั้นๆ จะสลับที่ของตำแหน่งไม่ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กรณีที่ 1 ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละลักษณะของบุคลิกภาพด้านอาชีพ ทั้ง 3 ลักษณะแตกต่างกันไม่ถึง 8 คะแนน

กรณีแตกต่างกันไม่ถึง 8 คะแนน	สูงอันดับหนึ่ง	สูงอันดับสอง	สูงอันดับสาม
รหัส	A	S	E
คะแนน	40	35	32

รหัสอาชีพ คือ ASE ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนของทั้ง 3 ลักษณะของ บุคลิกภาพด้านอาชีพที่ได้ พบว่ามีคะแนนแตกต่างกันไม่ถึง 8 คะแนน ทั้ง 3 ลักษณะ ($A = 40$, $S = 35$, $E = 32$) จึงสามารถสลับลำดับที่ได้ทั้ง 3 ตำแหน่ง จะทำให้ได้รหัสอาชีพดังนี้

ASE	SEA	EAS
AES	SAE	ESA

กรณีที่ 2 ความแตกต่างระหว่างคะแนนลักษณะของบุคลิกภาพด้านอาชีพ แตกต่างกันไม่ถึง 8 คะแนน เพียงบางตำแหน่ง (เฉพาะตำแหน่งที่ 1 และ 2)

กรณีแตกต่างกันเพียงบางตำแหน่ง	สูงอันดับหนึ่ง	สูงอันดับสอง	สูงอันดับสาม
รหัส	S	A	E
คะแนน	41	34	24

รหัสอาชีพ คือ SAE ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนของทั้ง 3 ลักษณะของบุคลิกภาพด้านอาชีพที่ได้ พบว่ามีคะแนนแตกต่างกันไม่ถึง 8 คะแนน เพียง 2 ลักษณะ คือ ในตำแหน่งที่ 1 และ 2 ($S = 41$, $A = 34$) ส่วนตำแหน่งที่ 3 มีคะแนนแตกต่างจากตำแหน่งที่ 1 และ 2 เกิน 8 คะแนน จึงสามารถสลับลำดับที่ของตำแหน่งได้เพียง 2 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งที่ 1 กับตำแหน่งที่ 2 เท่านั้น จึงทำให้ได้รหัสอาชีพเป็น SAE และ ASE

กรณีที่ 3 ความแตกต่างระหว่างคะแนนลักษณะบุคลิกภาพด้านอาชีพ แตกต่างกันเกิน 8 คะแนน

กรณีแตกต่างกันเกิน 8 คะแนน ทุกตัวอักษร	สูงอันดับหนึ่ง	สูงอันดับสอง	สูงอันดับสาม
รหัส	I	R	A
คะแนน	44	30	20

รหัสอาชีพ คือ IRA ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนของทั้ง 3 ลักษณะของบุคลิกภาพด้านอาชีพที่ได้ พบว่ามีคะแนนแตกต่างกันถึง 8 คะแนน ทั้ง 3 ลักษณะ ($I = 44, R = 30, A = 20$) จึงไม่สามารถสลับลำดับที่ของตำแหน่งได้เลย ซึ่งทำให้ได้รหัสอาชีพเพียงชุดเดียวเท่านั้น คือ IRA

การจัดข้อมูลทางอาชีพ โดยใช้ระบบรหัสของฮอลแลนด์ มีประโยชน์ในการบูรณาการ และการปฏิบัติอย่างมีระบบในการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านอาชีพ ยิ่งกว่านั้นยังจะช่วยให้ครูแนะแนวกับผู้มารับคำปรึกษา ได้มีโอกาสยึดสิ่งอ้างอิงอย่างเดียวกันด้วย

การนำทฤษฎีและเครื่องมือของฮอลแลนด์มาใช้ในการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

วิธีการในการปฏิบัติตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ เพื่อนำไปใช้ในการให้คำปรึกษาทางอาชีพนั้น จะเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดใน Self-Directed Search แล้วคำนวณเป็นรหัสย่อ จากรหัสย่อที่ได้ให้อ่านดูอาชีพต่างๆ ที่สอดคล้องใน Occupations Finder หรือคู่มือการจัดประเภทอาชีพของฮอลแลนด์ ครูแนะแนวควรอธิบายให้ผู้มารับคำปรึกษาทราบถึงความคงเส้นคงวาของรหัสย่อด้วย นักเรียนบางคนมีรหัสย่อที่บอกลักษณะอาชีพที่ชัดเจน และสอดคล้องกับตนเองจาก Occupations Finder เป็นการแสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถตอบสนองต่อแบบสอบถามในการสำรวจตนเองและโลกของงานได้อย่างดี และรู้สึกสบายใจต่อสิ่งที่เขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง และโลกของงาน แต่อาจมีนักเรียนบางคนที่ไม่ได้รับความยุ่งยากในขบวนการดังกล่าว ความยุ่งยากลำบากอาจเนื่องมาจากปัญหาการอ่าน ความลังเลไม่แน่ใจ การขาดความสนใจ และความขี้ใจน้อยอื่นๆ นักเรียนซึ่งมีปัญหาเหล่านี้ จำเป็นต้องใช้วิธีการอื่นๆ เข้าช่วยเหลือ เช่น ปัญหาการอ่านหรือความผิดพลาดทางการบวกลบเพื่อนำมาลงรหัสย่อ ควรจะได้สำรวจก่อนสิ่งอื่นๆ ความลังเลใจต่อคำถามด้านอาชีพในหมวดต่างๆ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ อาจมีผลต่องานที่ยากทำได้ ดังนั้น การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ จึงไม่อาจแยกจากการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและการแนะแนวส่วนตัวได้ ทฤษฎีของฮอลแลนด์ก็เหมือนกับทฤษฎีอื่นๆ คือ จะใช้ได้ดีที่สุดกับบุคคลซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีพัฒนาการทั่วๆ ไปเป็นปกติ บุคคลซึ่งมีปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการศึกษาอย่างรุนแรงควรต้องได้รับการให้คำปรึกษา เพื่อแก้ไขในเรื่องเหล่านั้นเสียก่อน จึงจะทำให้การให้คำปรึกษาด้านอาชีพประสบความสำเร็จด้วยดี

สรุปได้ว่า ทฤษฎีของฮอลแลนด์ที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพนั้น ยึดถือเรื่องการศึกษาแบบของบุคลิกภาพซึ่งเป็นไปตามพฤติกรรมสังคม ทฤษฎีของฮอลแลนด์ได้มีการปรับปรุงมาหลายครั้ง จนกระทั่งในที่สุดได้มีการยอมรับว่า บุคคลและสิ่งแวดล้อมจะไม่มีเพียงรูปแบบเดียว แต่ค่อนข้างจะมีลักษณะที่จะเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งและยังมีอิทธิพลจากรูปแบบที่สองและสามอีกก็ได้ ที่จะเข้ามามีส่วนอยู่ด้วยเสมอ ฮอลแลนด์ได้สร้างเครื่องมือขึ้นมา 2 ชนิด โดยมุ่งใช้ในการประเมินรูปแบบของบุคคล คือ Vocational Preference-Inventory (V.P.I.) และ Self-Directed Search (S.D.S.) ส่วน Occupations Finder ใช้สำหรับอำนวยความสะดวกในการสำรวจหาทางเลือกอันกว้างขวางในอาชีพ รูปแบบของฮอลแลนด์เป็นรูปแบบที่กำหนดขึ้นโดยอาศัยความเชื่อมโยงระหว่างลักษณะรูปแบบของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม หรือระหว่างตัวบุคคลกับโลกของงาน รูปแบบดังกล่าว เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในทางปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การให้บริการแนะแนวอาชีพอย่างมีระบบ

ตอนที่ 3

ค้นหาตน

จากคำกล่าวที่ว่า “ยิ่งคนเราทำงานอย่างมีความสุขมากเพียงใด ผลงานที่ออกมา ก็จะมีคุณภาพมากขึ้นเพียงนั้น” แต่การที่จะได้ทำงานอย่างมีความสุข เราจะต้องหาความถนัดที่แท้จริงของตนเองให้พบเสียก่อน

การค้นหาค้นหาตนเองให้พบโดยผ่านทางแบบทดสอบต่างๆ เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบเข้าด้วยกัน และตีความหมาย จะทำให้ได้รู้จักตนเองและอาชีพที่เหมาะสม และเมื่อค้นพบตนเองแล้ว จะสามารถค้นพบงานตามมาด้วยในไม่ช้า ดังนั้น ผู้ที่ต้องการความสำเร็จในหน้าที่การงาน จึงควรศึกษาแนวความคิดพื้นฐาน จากงานค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่มีเหตุผล รวมทั้งการปฏิบัติเชิงจิตวิทยาที่มีประโยชน์

ในการทำงานใดๆ ก็ตาม ถ้าผู้ทำรู้สึกสนุก เพลิดเพลินกับงาน ก็จะทำให้ทำงานได้ดี และมีผลงานมากขึ้นด้วย มีคนจำนวนไม่น้อยที่เข้าไปทำงานโดยไม่ได้มีการวางแผนการศึกษาและอาชีพล่วงหน้า และถ้างานนั้นไม่เหมาะกับตัวเองด้วยแล้ว คนๆ นั้นย่อมไม่มีโอกาสได้ใช้ศักยภาพที่เขา มีอยู่ และยังถือเป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรมนุษย์โดยเปล่าประโยชน์ ทั้งยังอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความกดดันอีกด้วย ผู้ที่เข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยไม่ได้วางแผนอย่างรอบคอบมาก่อน จากนั้นก็เข้าสู่งานอาชีพเลย ไม่ได้สนใจว่าตนเองมีศักยภาพที่โดดเด่นด้านใด เช่น มุ่งแต่จะหางานที่มีเงินเดือนสูง หางานง่าย หรือมีความมั่นคงมากที่สุดในระยะสั้น ไม่ได้มองว่าในระยะยาวแล้ว ตนเองจะมีความสุขกับงานที่ทำอยู่หรือไม่ หรือบางคนทำตามสิ่งที่คนอื่นคาดหวัง เช่น พ่อแม่ เพื่อน โรงเรียน

ดังนั้นเมื่อต้องเลือกงานอาชีพ สิ่งที่เราควรใส่ใจสองเรื่องสำคัญ ได้แก่ การรู้จักตนเองและต้องรู้ว่าการในโลกนี้มีอะไรให้เราทำบ้าง ความสำเร็จและความสุขจะเกิดต่อเมื่อ ตัวเองเป็นผู้ประเมินค่าสองสิ่งนี้ได้อย่างไร เราต้องเป็นผู้กำหนดขึ้นทั้งสิ้น

กิจกรรมต่างๆ ต่อไปนี้ เป็นการนำแบบทดสอบทางจิตวิทยา มาใช้เพื่อการค้นหาค้นหาตนเอง วิธีการที่นำมาใช้ จะมีส่วนช่วยให้สามารถมองเห็นแนวทางทั้งหลาย ที่สามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การใช้รหัสข้อ ตามแบบของวอลแลนด

โดย วัชรินทร์ปาร์ตี้
(Game's Party)

"ค้นหา **งาน...**
ค้นพบ **งาน**"

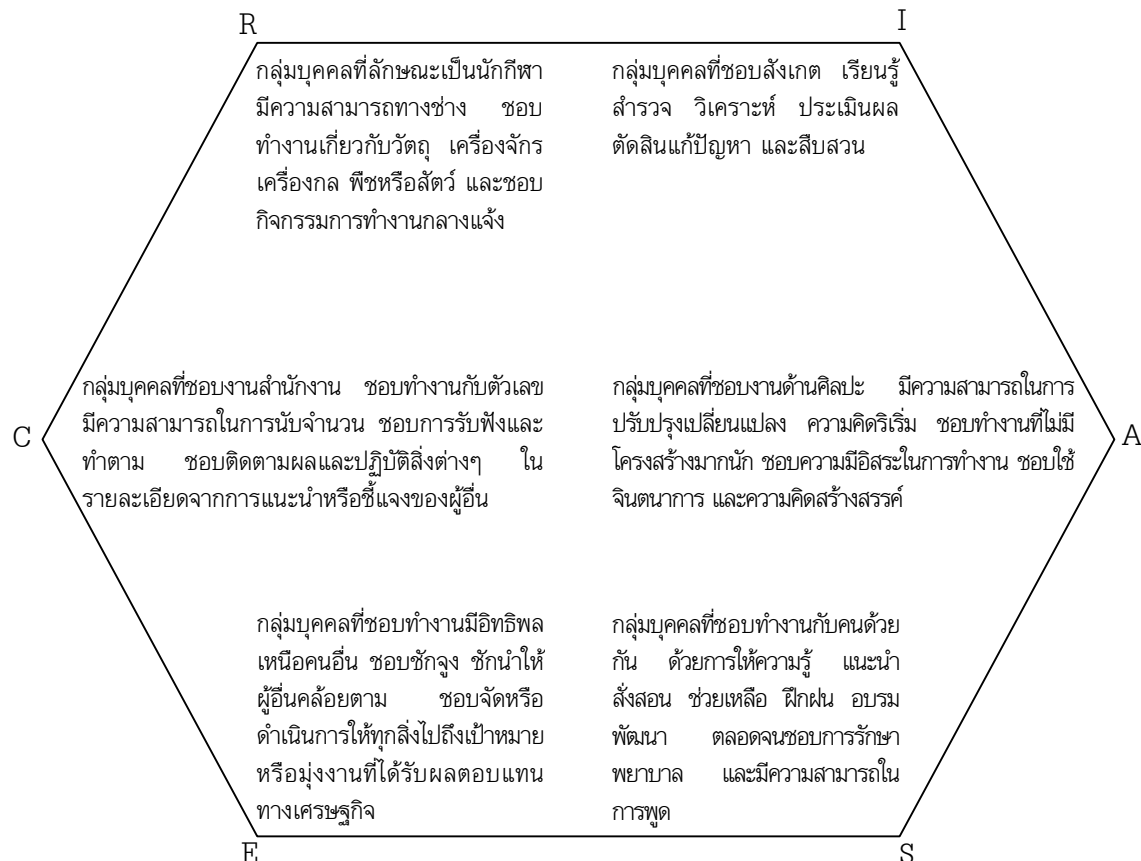
การหารหัสย่อตามแบบของฮอลแลนด์ โดยวิธีเกมส์ปาร์ตี้

การหารหัสย่อของอาชีพของบุคคลตามวิธีการของฮอลแลนด์ อาจจะเริ่มต้นโดยวิธีเกมส์ปาร์ตี้ก่อน แล้วจึงตามด้วยการนำ The Self-Directed Search (D.S.D.) มาใช้ ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มายืนยันความคงเส้นคงวาของบุคลิกภาพได้ในระดับหนึ่ง วิธีการเกมส์ปาร์ตี้ยึดสมมติฐานข้อที่ 3 ของฮอลแลนด์เป็นหลัก ที่ว่า “บุคคลจะมองหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งยอมให้ตนได้มีโอกาสใช้ทักษะและความสามารถ ได้แสดงเจตคติ และค่านิยมของเขาออกมาได้ รวมทั้งให้เขามีส่วนในปัญหาและบทบาทที่ตกลงกันได้” หรือตรงกับคำกล่าวที่ว่า นักสืดยุคเดียวกันย่อมอยู่ในฝูงเดียวกัน

วิธีทำกิจกรรมเกมส์ปาร์ตี้ มีดังนี้

(คำสั่ง) ถ้าท่านไปทำงานเลี้ยงแห่งหนึ่ง ซึ่งจัดในลักษณะคอกเทลปาร์ตี้ (ไม่ได้จัดเก้าอี้ไว้ให้ผู้ร่วมงานนั่ง) ท่านสามารถเลือกเดินไปคุยกับกลุ่มคนที่ท่านถูกใจได้ กลุ่มใดที่ท่านจะเลือกคุยเป็นกลุ่มแรก และหากกลุ่มแรกที่ท่านเลือกคุยด้วย มีความจำเป็นต้องกลับไปก่อน ไม่สามารถอยู่ร่วมจนถึงงานเลิกได้ ท่านจะเลือกไปคุยกับกลุ่มที่เหลือกลุ่มใด และหากกลุ่มที่สองนี้ เกิดมีความจำเป็นต้องกลับไปก่อนงานเลิกเช่นกัน ท่านจะเลือกคุยกับกลุ่มใดอีกเป็นโอกาสสุดท้าย

กลุ่มคนในงานเลี้ยงครั้งนี้ มี 6 กลุ่ม ดังภาพ

สรุป อักษรย่อในการเลือก คือ

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ตัวเลือกที่ 3

การใช้คู่มือ สำหรับวางแผนเพื่อ การศึกษา และอาชีพ

(The Self-Directed Search)

โดย

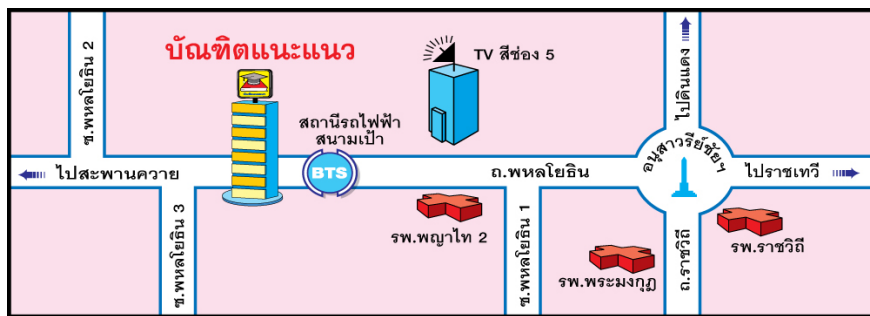
John L Holland

"ค้นหา **ตนเอง**...
ค้นพบ **งาน**"

โปรดทราบ!

ตัวอย่างนี้จะโชว์เฉพาะหน้า 1-20 เท่านั้น
หากจะขอดูหนังสือทั้งเล่ม ต้องติดต่อที่
บัณฑิตแนะแนว (โทรศัพท์ 02-2794808)
หรือ ที่ร้านจำหน่ายหนังสือชั้นนำทั่วประเทศ

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว 1033/4 ถ.พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400

เวลาทำงาน 08.00-17.00 น. Website : www.bunditnaenaew.com

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เปิดทุกวัน (จันทร์-อาทิตย์) โทรศัพท์ 02-2794808 แฟกซ์ 02-6171820

พลาดไม่ได้²

• หนังสือชุด คลังข้อสอบเข้ามหา'ลัย

เป็นหนังสือรวมข้อสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในระบบใหม่ ครบทุกครั้งที่สอบ ตั้งแต่ตุลาคม 41 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนใช้ฝึกฝนหาประสบการณ์ และทดสอบตัวเองก่อนลงสนามจริง และยังได้จัดพิมพ์วิเคราะห์ข้อสอบพร้อมเฉลย คำอธิบายข้อสอบทุกข้ออย่างละเอียด จัดพิมพ์ด้วยกระดาษสีขาวอย่างดี แยกเป็น 10 เล่ม 10 วิชา คือ คณิตศาสตร์ O-NET, คณิตศาสตร์ A-NET, ภาษาอังกฤษ O&A-NET, ภาษาไทย O&A-NET, สังคมศึกษา O&A-NET, ความถนัดทางวิศวะ (วิชาเฉพาะ), วิทยาศาสตร์ O-NET, วิทยาศาสตร์ A-NET, วิทยาศาสตร์ A-NET และวิทยาศาสตร์ A-NET เริ่มจำหน่าย 1 สิงหาคม 2550

• หนังสือชุด เจาะลึก

เป็นหนังสือสรุปเนื้อหาสำคัญ ของหลักสูตรมัธยมปลาย (ม.4-ม.6) ในแต่ละวิชา พร้อมแบบฝึกหัดท้ายบท เหมาะสำหรับนักเรียนใช้อ่านทบทวนความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลการสอบที่ยอดเยี่ยม จัดพิมพ์ด้วยกระดาษสีขาวอย่างดี แยกเป็น 10 เล่ม 10 วิชา เช่นเดียวกับหนังสือชุดคลังข้อสอบเข้ามหา'ลัย เริ่มจำหน่าย 1 สิงหาคม 2550

• หนังสือชุด ตะลุยโจทย์ ม.ปลาย

เป็นหนังสือรวมแบบทดสอบ PRE-ADMISSIONS ที่ครอบคลุมทุกเรื่อง-ทุกประเด็น และตรงแนวข้อสอบจริงที่สุด พร้อมเฉลยละเอียด จัดพิมพ์แยกไว้เป็นชุดๆ เหมาะสำหรับนักเรียนชั้น ม.4-ม.6 ใช้วัดผลตัวเองเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในแต่ละวิชาและเตรียมสอบเข้าเรียนต่อ เพราะจะมีกระดาษคำตอบ และประเมินผลตัวเองอยู่ภายในเล่ม จัดพิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ขาวอย่างดี แยกเป็น 10 เล่ม 10 วิชา เช่นเดียวกับหนังสือชุดคลังข้อสอบเข้ามหา'ลัย เริ่มจำหน่าย 1 มิถุนายน 2550 (ราคา 109 บาท/เล่ม)

มีวางจำหน่ายที่ร้านหนังสือชั้นนำทั่วประเทศ หรือสั่งซื้อโดยตรงที่

บัณฑิตบนสวรรค์ 1033/4 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400
โทรศัพท์ 02-2794808 และ 02-6195844-5 แฟกซ์ 02-6171820-1

กว่า 25 ปี ในวงการศึกษากับ 4 ผลงานคุณภาพที่สร้างสรรค์เพื่อเยาวชนไทย

1 ศูนย์จัดสอบทางวิชาการ

จัดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐานพร้อมกันทั่วประเทศ โดยแบ่งการสอบออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับการศึกษา คือ PRE-ประถมศึกษา (ป.3-ป.6), PRE-มัธยมต้น (ม.1-ม.3) และ PRE-ADMISSIONS (ม.4-ม.6) เพื่อให้นักเรียนทราบระดับความสามารถทางวิชาการของตนเอง จนใช้เป็นแนวทางในการเลือกสถานศึกษาต่อและอาชีพได้อย่างเหมาะสม

2 ศูนย์ผลิตตำราและสำนักพิมพ์

ผลิตและจำหน่ายหนังสือคู่มือประกอบการเรียนตั้งแต่ประถม-เอนทรานซ์ ด้วยความโดดเด่นของเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ตรงตามบทเรียนทั้งเล่มต้น-เล่มปลาย เพิ่มศักยภาพในการเรียนสำหรับทุกช่วงชั้น

3 ศูนย์กวดวิชาแนวใหม่

รูปแบบใหม่ของการกวดวิชาเปิดสอนตั้งแต่ระดับประถม-ม.ปลาย ดำเนินการสอนโดยทีมอาจารย์ชั้นนำของประเทศที่มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย เน้นให้นักเรียนสนุกกับการเรียน พร้อมกระบวนการสอบ เพื่อวัดความรู้ตลอดหลักสูตรและมีเจ้าหน้าที่แนะแนวคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

4 ศูนย์บริการด้านแนะแนว

การริเริ่มและบุกเบิกงานแนะแนวที่เปิดให้บริการแก่โรงเรียน, ครู, ผู้ปกครอง และนักเรียนทั่วประเทศ กว่า 25 ปีที่ผ่านมาเป็นผลงานอีกด้านที่เราภูมิใจ ทั้งในเรื่องของการรวบรวมข้อมูล, ข่าวสาร และผลิตสื่อวัสดุต่างๆ ทางด้านแนะแนวออกเผยแพร่ รวมถึงการให้คำปรึกษาด้านแนะแนวฟรี

ค้นหา...ค้นพบ

ISBN 978-974-9982-94-5

9 789743 982945

ราคา 199 บาท